Ministerie van Justitie en Veiligheid

Aan de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid

Cluster secretaris-generaal
Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Juridische Zaken en Wetgevingsbeleid

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Datum
1 juni 2026

Onze referentie
7136290

Bijlage(n)
4

nota

beleidsreactie WODC-rapport doenvermogen

Bijlage(n)
1. Concept beleidsreactie WODC-rapport doenvermogen
2. WODC-rapport (2025) "Doendenken"
3. WRR-verkenning (2025) "Tien jaar na 'met kennis van gedrag beleid maken' hoe nu verder?"
4. Aanbiedingsformulier Ministerraad

1. Aanleiding

Op 5 september 2025 is de WODC-evaluatie van de Rijksbrede kwaliteitseis doenvermogen opgeleverd. Op 19 september 2025 heeft uw ambtsvoorganger deze verstuurd naar de Eerste Kamer en Tweede Kamer[1]. Er is in interdepartementaal verband een inhoudelijke reactie voorbereid. Na bespreking op 27 januari 2026 is de Ambtelijke Commissie Publieke Dienstverlening (ACPD) akkoord gegaan met de concept-reactie.

2. Geadviseerd besluit

Instemmen met agendering van de concept-reactie in de Ministerraad en verzending naar de Eerste Kamer en Tweede Kamer.

3. Kernpunten

Het WODC-rapport komt vooral met aanbevelingen over de inrichting van werkprocessen bij/tussen de departementen. De aanbevelingen zien op hoe ambtenaren de kwaliteitseis doenvermogen interpreteren, erover spreken, en hoe zij deze meewegen in de beleidsvoorbereiding. Hoewel het aanpassen van een werkproces geen direct effect heeft voor burgers en ondernemers, is het adequaat meewegen van de kwaliteitseis doenvermogen een randvoorwaarde om beleid structureel doenlijker in te richten voor burgers en ondernemers. In doenvermogentoetsen worden namelijk knelpunten die zij ervaren ontdekt en aangekaart, zodat die doenlijkheid vervolgens expliciet kan worden meegewogen en afgewogen tegen andere criteria. Het beter inbedden van de toepassing van de kwaliteitseis doenvermogen bij de ministeries is daarom een belangrijke stap om deze gewenste effecten voor burgers en ondernemers te bereiken.

Om bovenstaande te bewerkstelligen is tussen ministeries afgesproken dat zij elk een strategie maken om het meewegen van gedragskennis en doenvermogen te verankeren in hun eigen organisatie. Daarin trekken zij op met publieke dienstverleners en toezichthouders, waarvan een aantal zelf ook een eigen

[1] *Kamerstukken II* 2025/26, 36800-VI, nr. 8 en *Kamerstukken I* 2025/26, 31731, nr. W.

Cluster secretaris-generaal
Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Juridische Zaken en Wetgevingsbeleid

Datum
1 juni 2026

Onze referentie
7136290

strategie maakt. Daartoe hebben zij elk een ambassadeur aangewezen. Het einddoel is dat gedragskennis en doenvermogen over vijf jaar systematisch worden meegewogen bij de ontwikkeling van beleid, uitvoering, en toezicht. Met de in de brief genoemde strategieën voor verankering, de geleerde lessen van de afgelopen jaren en de coördinatie daarop vanuit het Behavioral Insights Netwerk Nederland (BIN NL)[2] kunnen nu echt stappen gemaakt worden. Samen met BIN NL wordt intervisie georganiseerd op de verankering bij de verschillende departementen. Daar worden goede voorbeelden van verankering gedeeld ter inspiratie. Deelnemers bespreken met elkaar de barrières en hulpbronnen om daar te komen. Om vervolgens toe te werken naar welke stappen elke organisatie zelf kan zetten.

De concept beleidsreactie is ambtelijke afgestemd in de interdepartementale Stuurgroep Beleidskompas en Ambtelijke Commissie Publieke Dienstverlening. Tevens is de concept reactie voorgelegd aan de stuurgroep BIN NL.

De komende maanden wordt vanuit de sector Juridische Zaken en Wetgevingsbeleid van het Ministerie van Justitie en Veiligheid ondersteuning geboden op de rijksbrede doorontwikkeling en implementatie van de kwaliteitseis doenvermogen. Die ondersteuning wordt in oktober 2026 afgerond.

4. Toelichting

4.1. Politieke Context

- Aandacht voor doenvermogen is een speerpunt van dit kabinet: *Uitvoerders, medeoverheden en ondersteunende diensten worden vanaf het begin betrokken bij beleid, zodat regels aansluiten op de praktijk en doenvermogen centraal staat* (pagina 6 van het coalitieakkoord).
- U heeft ingestemd met de beantwoording, samen met de Staatssecretaris Koninkrijksrelaties en Slagvaardige Overheid, van schriftelijke vragen van de Eerste Kamer over de uitvoeringstoets, die op 11 mei is verzonden aan de Eerste Kamer. Bij verbetervoorstel 9 geeft u aan te delen dat al in de beleidsvoorbereiding rekening gehouden dient te worden met doenvermogen als kwaliteitseis in het Beleidskompas. Mits het voorstel burgers, zzp'ers of het kleine MKB raakt.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

5.1. Toelichting

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

[2] BIN NL is een samenwerkingsverband van alle ministeries en rijksdiensten voor de toepassing van gedragskennis binnen de (rijks)overheid en wordt gecoördineerd vanuit het Ministerie van Economische Zaken. BIN NL speelt een ondersteunende en aanjagende rol als het gaat om de toepassing van gedragsinzichten in beleid, uitvoering, toezicht en communicatie binnen de rijksoverheid. De ministeries en rijksdiensten zijn daarbij zelf verantwoordelijk voor de toepassing van gedragsinzichten op hun eigen beleidsterreinen. Zij werken hierin steeds vaker gezamenlijk aan organisatie-overstijgende thema's, zoals op doenvermogen.